

Wymagania edukacyjne z języka polskiego klasa 2 liceum ogólnokształcące

Zakres	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
	Uczeń potrafi:	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:	Na ocenę celującą uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
Kształcenie literackie i kulturowe:	<ul style="list-style-type: none"> – Określić ramy czasowe epok literackich: romantyzm i pozytywizm. – Objąsnić znaczenie nazw epok literackich: romantyzm i pozytywizm. - Wskazać zasadniczą różnicę pomiędzy epokami romantyzmu i pozytywizmu w Polsce i w innych krajach. - Wskazać najważniejsze wydarzenia historyczne mające wpływ na kulturę i literaturę epok literackich: romantyzm i pozytywizm. – Przyporządkować do epoki nazwiska pisarzy wskazanych w Podstawie programowej oraz wymienić ich dzieła należące do lektur obowiązkowych. – Przyporządkować autorowi tytuły 	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazać podstawy periodyzacji literatury: romantyzm i pozytywizm. - Wskazać różnice pomiędzy epokami romantyzmu i pozytywizmu w Polsce i w innych krajach. - Omówić najważniejsze fakty z życiorysu twórców (np. A. Mickiewicza, J. Słowackiego, C. K. Norwida, H. Sienkiewicza, B. Prusa), które są ważne dla interpretacji ich dzieł. - Wskazać główną cechę konwencji literackiej zastosowanej w utworze np. realistyczna, mimetyczna, naturalistyczna, fantastyczna, . – Wskazać podstawowe różnice pomiędzy tekstem lirycznym, epickim 	<ul style="list-style-type: none"> – Wymienić głównych twórców kultury (nauki, sztuki, filozofii) i ich dzieła w omawianych epokach: romantyzm i pozytywizm. - Wyjaśnić różnice pomiędzy epokami romantyzmu i pozytywizmu w Polsce i w innych krajach. - Uwzględnić ważne fakty z życiorysu twórców (np. A. Mickiewicza, J. Słowackiego, C. K. Norwida, H. Sienkiewicza, B. Prusa, Z. Krasińskiego) w interpretacji ich dzieł. - Wskazać cechy konwencji literackiej zastosowanej w utworze np. realistycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> – Wskazać i omówić różnorodne czynniki wpływające na periodyzację literatury i podział na epoki: romantyzm i pozytywizm. - Zinterpretować na kilku płaszczyznach różnice pomiędzy epokami romantyzmu i pozytywizmu w Polsce i w innych krajach. - Zinterpretować ważne fakty z życiorysu twórców (np. A. Mickiewicza, J. Słowackiego, C. K. Norwida, H. Sienkiewicza, B. Prusa, Z. Krasińskiego, E. Orzeszkowej) obecne w ich dziełach. - Omówić cechy konwencji literackiej zastosowanej w utworzen.np.: 	<ul style="list-style-type: none"> – Zhierarchizować i ocenić różnorodne czynniki wpływające na periodyzację literatury. - Zinterpretować na kilku płaszczyznach różnice pomiędzy epokami romantyzmu i pozytywizmu w Polsce i w innych krajach oraz ocenić elementy specyficzne dla tych epok. - Zinterpretować różnorodne fakty z życiorysu twórców (np. A. Mickiewicza, J. Słowackiego, C. K. Norwida, H. Sienkiewicza, B. Prusa, Z. Krasińskiego, E. Orzeszkowej) obecne w ich dziełach. - Porównać i ocenić konwencje literackie zastosowane w

	<p>i głównych bohaterów utworów literackich wymienionych w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wskazać najważniejsze fakty z życiorysu twórców (np. A. Mickiewicza, J. Słowackiego, H. Sienkiewicza, B. Prusa), które są ważne dla interpretacji ich dzieł. - Rozpoznać i nazwać konwencję literacką zastosowaną w utworze np. realistyczną, mimetyczną, naturalistyczną, fantastyczną. - Odróżnić od siebie tekst liryczny, epicki, dramatyczny i synkretyczny. - Wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych epok gatunków literackich takich jak np. ballada, oda, sonet, erotyk, pieśń, poemat, dramat romantyczny, komedia, powieść 	<p>dramatycznym i synkretycznym.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podać najważniejsze cechy rodzajowe tekstów lirycznych, epickich, dramatycznych oraz synkretycznych. - Wskazać podstawowe cechy wszystkich omawianych gatunków literackich. - Rozpoznać najważniejsze środki i zabiegi stylistyczne w utworach literackich omawianych epok (w tym środki i zabiegi stylistyczne poznane w szkole podstawowej) np. oksymoron, antytezę. - Odczytać znaczenie podstawowych symboli, konwencji w omawianych dziełach literackich. - Wyjaśnić istotę komizmu i tragizmu. - Rozpoznać ironię (ironię romantyczną) i patos w tekście. - Dostrzec relacje Bóg-świat- człowiek, odwołując się do omówionych utworów literackich. - Określić tematykę wszystkich omawianych utworów literackich 	<p>mimetycznej, naturalistycznej, fantastycznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wskazać cechy gatunkowe tekstu. - Rozpoznać i nazwać środki i zabiegi stylistyczne w utworach literackich omawianych epok: anaforę, epiforę, kłamię kompozycyjną i określić ich funkcję w tekście. - Rozpoznać charakterystyczne cechy stylu i języka tekstu. - Określić funkcję symbolu i alegorii w tekście. - Wyjaśnić specyfikę komizmu i tragizmu w utworach omawianych epok. - Rozpoznać autoironię w tekście. - Objąć mechanizmy powstawania wypowiedzi ironicznej. - Określić funkcje środków artystycznych 	<p>realistycznej, mimetycznej, naturalistycznej, fantastycznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omówić cechy gatunkowe i przemiany gatunkowe omawianych tekstów. - Wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich omawianych epok. - Rozpoznać nawiązania do poetyki wcześniejszych epok w literaturze współczesnej. - Rozpoznać i odczytać przenośne znaczenia dzieła np.: metaforyczne, symboliczne, alegoryczne, paraboliczne. - Szeroko omówić dylematy bohaterów literackich (np. bohater werterowski, faustowski, bajroniczny). - Zinterpretować specyfikę komizmu i tragizmu w utworach 	<p>utworze: realistyczną, mimetyczną, naturalistyczną, fantastyczną.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omówić przyczyny i skutki przemian gatunkowych omawianych tekstów. - Funkcjonalnie i szeroko opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich romantyzmu i pozytywizmu. - Rozpoznać nawiązania do poetyki epoki romantyzmu i pozytywizmu w literaturze współczesnej. - Funkcjonalnie odczytać różnorodne reinterpretacje toposów i symboli literatury wcześniejszych epok występujące w tekstach kultury współczesnej. - Zinterpretować szeroko specyfikę komizmu i tragizmu w utworach omawianych
--	---	--	---	--	--

	<p>(w tym jej rodzaje np. powieść historyczna, powieść obyczajowa), powieść epistolarna, powieść poetycka, powieść gotycka, gawęda, nowela, opowiadanie, bajka, przypowieść, .</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozpoznać najważniejsze środki i zabiegi stylistyczne w utworach literackich omawianych epok np. epitet, metaforę, porównanie, apostrofę, pytanie retoryczne, elipsa. – Odczytać znaczenie podstawowych symboli i alegorii w tekstach wskazanych w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. - Rozpoznać komizm i tragizm. – Streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych wskazanych w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. – Określić tematykę utworów literackich wskazanych w Podstawie 	<p>wskazanych w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Scharakteryzować typy bohaterów literackich (np. bohater werterowski, faustowski, bajroniczny) oraz ich postawy reprezentatywne dla epoki, odwołując się do omówionych utworów literackich. – Opisać motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych tekstów kultury. – Porównać wizerunki bohaterów literackich wskazanych w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. – Powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi związanymi z romantyzmem i pozytywizmem. - Wskazać najważniejsze wartości uniwersalne lub narodowe w tekście. – Objąsnić związki między literaturą a publicystyką oraz literaturą a retoryką. - Hierarchizować informacje w tekstach 	<p>zastosowanych w tekście.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Scharakteryzować relacje Bóg- świat- człowiek, natura – kultura, odwołując się do omówionych utworów literackich. – Porównać kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w utworach omawianych epok, odwołując się do utworów literackich wskazanych w Podstawie programowej jako utwory obowiązkowe. – Ocenić postawy bohaterów literackich (np. bohater werterowski, faustowski, bajroniczny). – Wskazać dominantę kompozycyjną i stylistyczną oraz dokonać analizy utworu literackiego typowego dla epoki i autora. – Rozpoznać i określić typ nadawcy i typ adresata tekstu. 	<p>omawianych epok z uwzględnieniem podłoża filozoficznego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zinterpretować autoironię i ironię w tekście. - Rozpoznać groteskę w tekście. – Dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego, posługując się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką. – Porównać sposoby realizacji tego samego motywu (toposu) w dwóch tekstach literackich. – Zinterpretować dzieło literackie w samodzielnie dobranym kontekście np.: filozoficznym, historycznym, historycznoliterackim, kulturowym, biograficznym. –Wskazać elementy parodii, pastiszu i trawestacji w dziełach literackich oraz określić ich funkcje. 	<p>epok z uwzględnieniem podłoża filozoficznego i sytuacji historycznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Porównać i krytycznie ocenić postawy bohaterów (np. bohater werterowski, faustowski, bajroniczny). - Wyjaśnić mechanizmy groteski w tekście. –Dokonać bezbłędnej i spójnej analizy, posługując się terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką. – Rozpoznawać i właściwie interpretować nawiązania intertekstualne w utworach literackich różnych epok. – Rozpoznać nawiązania do idei epok wcześniejszych w literaturze współczesnej. –Zinterpretować dzieło literackie z uwzględnieniem
--	--	---	---	--	--

	<p>programowej jako lektury obowiązkowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Scharakteryzować głównych bohaterów literackich utworów wskazanych w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. - Przyporządkować głównych bohaterów literackich (np. bohater werterowski, faustowski, bajroniczny). – Zanalizować utwory wskazane w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe, uwzględniając najważniejsze kategorie opisu np. podmiot liryczny/adresat liryczny, sytuacja liryczna, narrator, świat przedstawiony, fabuła, bohater, akcja, wątek, motyw. - Wskazać podstawowe motywy i topoty biblijne i antyczne w utworach literackich (np. exegi monumentum, homo viator, non omnis moriar). 	<p>publicystycznych, retorycznych i naukowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sformułować tezę tekstu bądź fragmentu tekstu i wskazać najważniejsze argumenty wywodu publicystycznego, retorycznego i naukowego. - Wskazać najważniejsze cechy poznanych gatunków publicystycznych (np. wywiad, reportaż, felieton), retorycznych i naukowych. – Określić funkcję środków językowych w tekście retorycznym. – Wskazać najważniejsze cechy prądów umysłowych, założeń filozoficznych i artystycznych omawianych epok. – Wykorzystać podstawowe konteksty do analizy i interpretacji utworów literackich. – Rozpoznać cechy charakterystyczne sztuki romantycznej, realistycznej i naturalistycznej. – Odczytać nawiązanie kulturowe w omawianych utworach z literatury współczesnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zinterpretować charakterystyczne motywy i topoty, odwołując się do omówionych utworów wskazanych w Podstawie programowej jako utwory obowiązkowe. – Wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką oraz filozofią omawianych epok. – Wskazać nawiązania do światopoglądu i estetyki epok wcześniejszych (np. gotycyzm) oraz objaśnić przyczynę ich występowania w późniejszych epokach. – Wskazać różne realizacje dydaktycznej funkcji literatury, odwołując się do poznanych tekstów. - Omówić najważniejsze wartości uniwersalne lub narodowe w tekście. - Przetwarzać informacje w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> - Określić rolę wartości uniwersalnych lub narodowych w tekście oraz ich związek z problematyką utworu. - Oceniać wartość merytoryczną informacji w tekstach publicystycznych (np. wywiad, reportaż, felieton), retorycznych i naukowych. – Odróżnić prawdę od fałszu i szczerłość od kłamstwa w wypowiedzi publicystycznej i retorycznej. – Ocenieć argumentację wywodu publicystycznego, retorycznego i naukowego. – Zanalizować okres retoryczny jako zamkniętą całość myślowo-stylistyczną. - Określa wpływ teatru szekspirowskiego na teatr romantyczny. – Wykorzystać analizowane teksty naukowe (krytyczno- i teoretycznoliterackie) i filozoficzne jako 	<p>różnorodnych kontekstów interpretacyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretuje i ocenia wpływ teatru szekspirowskiego na teatr romantyczny. - Świadomie budować własny system wartości w oparciu o wartości uniwersalne i narodowe obecne w utworach literackich. –Funkcjonalnie wykorzystywać teksty naukowe i filozoficzne w interpretacji utworów literackich i tekstów kultury. –Funkcjonalnie wykorzystywać wybraną metodologię w pracy z tekstem kultury. –Wykorzystywać wiedzę z estetyki danej epoki w formułowaniu tekstów wartościujących.
--	--	--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazać podstawowe podobieństwo lub różnicę pomiędzy utworami literackimi lub ich fragmentami wskazanymi przez nauczyciela. - Wskazać najważniejszą wartość uniwersalną lub narodową w tekście. - Odczytać główną myśl tekstu/sens wywodu publicystycznego, retorycznego i naukowego. - Wskazać najważniejsze różnice pomiędzy tekstem publicystycznym, retorycznym i naukowym. - Nazwać najważniejsze prądy umysłowe, założenia filozoficzne i artystyczne omawianych epok oraz wskazać ich najważniejszą cechę. - Określić temat/główny problem pozaliterackiego tekstu kultury i jego główne cechy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazać podstawowe różnice pomiędzy dziełem należącym do kultury wysokiej a tekstem kultury popularnej. 	<ul style="list-style-type: none"> publicystycznych, retorycznych i naukowych. - Omówić argumentację wywodu publicystycznego, retorycznego i naukowego. - Odróżnić retorykę od erystyki. - Wskazać różnorodne cechy poznanych gatunków publicystycznych (np. wywiad, reportaż, felieton), retorycznych i naukowych. - Wyjaśnić najważniejsze założenia prądów umysłowych, założeń filozoficznych i artystycznych omawianych epok. - Omówić cechy charakterystyczne sztuki romantycznej, realistycznej i naturalistycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> kontekst interpretacyjny dla utworów literackich. - Dostrzec zależności między tekstem literackim a innymi tekstami kultury. - Dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła sztuki ze wskazaniem funkcji środków wyrazu specyficznych dla danej dziedziny sztuki. - Ocenić tekst kultury i odróżnić arcydzieło od kiczu. 	
Kształcenie językowe:	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazać zdania złożone służące argumentacji. - Wskazać zdania zawierające inwersję. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystać podstawową wiedzę z nauki o języku do analizy tekstów literackich. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystać szeroką wiedzę z nauki o języku do analizy tekstów literackich. 	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystać szeroką wiedzę z nauki o języku do tworzenia własnych wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Świadomie wykorzystywać znajomość nauki o języku, w tym składni, do budowania

	<ul style="list-style-type: none"> - Posługiwać się pojęciami np. argument, kontrargument, styl, stylizacja, archaizm, neologizm. - Wskazać teksty zawierające stylizację językową. - Nazwać podstawowe rodzaje stylizacji językowej np. stylizację biblijną, mitologiczną, archaizację, patetyzację, stylizację środowiskową. - Wskazać przykłady mody językowej. - Wskazać przykłady zapożyczeń w tekstach omawianych epok literackich: romantyzmu i pozytywizmu. - Rozpoznać podstawowe biblizmy i mitologizmy pojawiające się w tekstach ujętych w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. - Wskazać w tekście słownictwo o charakterze wartościującym. - Odróżnić od siebie teksty pełniące funkcję informatywną/poznawczą, 	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazać zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych. - Wskazać różne rodzaje zdań złożonych służące argumentacji. - Określić podstawową funkcję oksymoronu i antytezy. - Nazwać różne rodzaje stylizacji językowej np. środowiskowa, dialektyzacja, kolokwializacja. - Określić podstawową funkcję stylizacji językowej. - Podać przykłady mody językowej. - Omówić przykłady zapożyczeń w tekstach omawianych epok literackich: romantyzmu i pozytywizmu. - Podać genezę i objaśnić znaczenie biblizmów i frazeologii mitologicznej pojawiających się w tekstach ujętych w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. - Wskazać w tekstach romantycznych i pozytywistycznych wskazanym w Podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnić różnorodne funkcje zdań wielokrotnie złożonych. - Wykorzystać w wypowiedzi ustnej lub pisemnej różne rodzaje zdań złożonych służących argumentacji. - Określić różne funkcje inwersji. - Wskazać cechy reprezentatywne dla stylu omawianych epok - Wyjaśnić znaczenie różnych rodzajów stylizacji językowej w tekście. - Wskazać zabiegi językowe służące stylizacji. - Podać źródła mody językowej. - Omówić przykłady różnych rodzajów zapożyczeń (np. zapożyczenia semantyczne, kalki językowe, zapożyczenia sztuczne) w tekstach omawianych epok literackich: 	<ul style="list-style-type: none"> - Sprawnie posługiwać się zdaniami wielokrotnie złożonych w wypowiedziach ustnych i pisemnych. - Wykorzystać różne rodzaje zdań złożonych dla wzmocnienia argumentacji. - Stosować różny szyk wyrazów w zdaniu. - Rozróżnić style funkcjonalne. - Stworzyć tekst mówiony lub pisany zawierający elementy stylizacji językowej. - Wskazać zagrożenia wpływające z mody językowej. - Ocenić funkcjonalność różnych rodzajów zapożyczeń w tekstach omawianych epok literackich: romantyzmu i pozytywizmu. - Omówić budowę biblizmów i frazeologizmów pojawiających się w różnych tekstach. - Omówić cechy reprezentatywne dla 	<ul style="list-style-type: none"> dłuższych wypowiedzi o charakterze retorycznym. - Stosować style funkcjonalne w wypowiedzi ustnej lub pisemnej. - Przekształcać tekst, nadając mu cechy określonego stylu. - Omówić różne funkcje stylizacji w tym również w tekstach literatury współczesnej. - Przyporządkować różnorodne środki językowe poszczególnym funkcjom językowym. - Scharakteryzować różne chwytteryerystyczne. - Stosować zasady etykiety językowej dostosowane do sytuacji komunikacyjnej. - Wskazać nieetyczne zabiegi językowe służące manipulacji. - Rozróżnia pojęcia dezinformacja, postprawda.
--	--	---	---	--	--

	<p>impresywną, ekspresywną i poetycką.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posługiwać się na ogół poprawną odmianą polszczyzny literackiej. - Rozpoznać różne odmiany polszczyzny np. język oficjalny, język nieoficjalny, pisany, mówiony, potoczny, gwarowy. - Posługiwać się kryteriami: prawda – fałsz w odniesieniu do wypowiedzi. - Rozpoznać perswazję. - Wskazać najważniejsze cechy komunikacji internetowej. - Na ogół stosować zasady ortografii i interpunkcji wskazane w Podstawie programowej. 	<p>programowej jako lektury obowiązkowe archaizmy fonetyczne, leksykalne i składniowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odróżnić słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym. - Wskazać w tekście przykłady różnych funkcji językowych np. informatywnej/poznawczej, impresywnej, ekspresywnej, poetyckiej, fatycznej i określić funkcję dominującą. - Rozpoznać zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. elipsa) - Wskazać podstawowe różnice pomiędzy odmianami polszczyzny. - Posługiwać się poprawną odmianą polszczyzny literackiej (możliwe sporadyczne błędy językowe). - Stosować kryteria: poprawność – niepoprawność. - Wskazać różne cechy komunikacji internetowej. - Stosować zasady ortografii i interpunkcji 	<p>romantyzmu i pozytywizmu.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podać genezę i objaśnić znaczenie biblizmów i frazeologizmów pojawiających się w różnych tekstach. – Omówić w tekstach romantycznych i pozytywistycznych wskazanym w Podstawie programowej jako lektury obowiązkowe archaizmy fonetyczne, leksykalne i składniowe. - Określić funkcję słownictwa neutralnego i słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym w tekście. – Przyporządkować charakterystyczne środki językowe poszczególnym funkcjom językowym. - Wyjaśnić zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoks) 	<p>stylu omawianych epok.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wskazać różne funkcje stylizacji. - Wykorzystać w tekście mówionym lub pisany słownictwo o różnym zabarwieniu stylistycznym i emocjonalnym. – Przyporządkować charakterystyczne środki językowe poszczególnym funkcjom językowym. - Wyjaśnić zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. anakoluty) - Posługiwać się poprawną odmianą polszczyzny literackiej. - Stosować zasady etyki wypowiedzi. – Scharakteryzować podstawowe chwytystyczne. – Odróżnić od siebie wypowiedź perswazyjną i manipulacyjną. - Stosować zasady etykiety językowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – Funkcjonalnie odczytać zabawy językowe i gry z konwencją. - Wskazać funkcję zamierzonego błędu językowego lub ortograficznego w tekście literackim.
--	---	--	---	---	--

		wskazane w Podstawie programowej.	<ul style="list-style-type: none"> - Posługiwać się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej. - Posługiwać się poprawną odmianą polszczyzny literackiej (możliwe drobne usterki językowe). - Wskazać stereotypy językowe. - Oceniać przykłady komunikacji internetowej. - Stosować zasady interpunkcji wynikające z budowy wypowiedzeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazać różne funkcje stereotypów językowych - Dbać o poprawność językową w komunikacji internetowej. 	
Tworzenie wypowiedzi:	<ul style="list-style-type: none"> – Wypowiadać się w mowie i w piśmie na zadany temat, w sposób świadczący o co najmniej częściowym zrozumieniu tematu. - Sformułować tezę i na ogół adekwatne do niej argumenty. - Zbudować wypowiedź o charakterze perswazyjnym. - Podjąć próbę skomponowania wypowiedzi, w tym również wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – Wypowiadać się w mowie i w piśmie na zadany temat, w sposób świadczący o zrozumieniu tematu. - Sformułować tezę i adekwatne do niej argumenty. - Zbudować wypowiedź o charakterze perswazyjnym. - Odróżnić argumenty merytoryczne od argumentów pozamerytorycznych. – Wykorzystać w funkcji argumentacyjnej teksty 	<ul style="list-style-type: none"> – Sformułować hipotezę badawczą w odniesieniu do tematu. - Udowodnić tezę za pomocą różnorodnych argumentów. – Zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji z odwołaniem się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce. – Selekcjonować materiał, przywoływać tylko informacje 	<ul style="list-style-type: none"> – Hierarchizować materiał, przywoływać informacje w porządku logicznym. – Podporządkować kompozycję wypowiedzi własnemu zamysłowi interpretacyjnemu. - Polemizować z argumentami innych uczestników dyskusji. - Szeroko i sprawnie uzasadnić własne zdanie. 	<ul style="list-style-type: none"> – Komponować oryginalną, spójną i w pełni konsekwentną strukturalnie wypowiedź, stosując wyróżniki segmentacji tekstu (np. motta, tytuły). – Funkcjonalnie wykorzystywać różnorodne pozawerbalne środki komunikacji: mowę ciała, intonację, ton głosu w wypowiedzi ustnej.

	<p>retorycznej, składającej się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia lub tezy, argumentacji i wniosku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zastosować wybrane środki retoryczne w wypowiedzi ustnej lub pisemnej. - Odróżnić dyskusję od sporu lub kłótni. - Dostrzec perswazję w tekstach reklamowych. - Krótko i w miarę poprawnie uzasadnić własne zdanie. - Podjąć próbę polemiki z poglądami innych uczestników dyskusji. - Dostrzec jaskrawe przykłady agresji w języku i zareagować na nie. - Formułować wypowiedzi na ogół zgodne z normami: pytanie, odpowiedź, krótki komentarz, opinię. - Dokonać częściowo poprawnej, w miarę spójnej i logicznej interpretacji tekstów. - Na ogół poprawnie redagować informacje. - Stworzyć na ogół spójne formy wypowiedzi np. 	<p>literackie, w tym teksty poznane w szkole podstawowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oddzielić informacje od opinii. - Wskazać przyczyny i skutki. - Sformułować wniosek interpretacyjny oparty na samodzielnej analizie tekstu. - Posługiwać się cytatami w funkcji argumentacyjnej. - Skomponować wypowiedź, w tym również wypowiedź retoryczną, składającą się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia lub tezy, argumentacji i wniosku. - Stosować w wypowiedzi podstawowe środki retoryczne np. pytania retoryczne, wyliczenia, powtórzenia, apostrofy. - Wskazać zasadnicze różnice pomiędzy dyskusją, sporem i kłótnią. - Omówić perswazję w tekstach reklamowych. - Krótko, ale poprawnie, uzasadnić własne zdanie. - Podjąć polemikę z poglądami innych uczestników dyskusji. 	<p>istotne z punktu widzenia tematu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ocenić trafność argumentów. - Podsumować rozważania, uogólnić wnioski wynikające z analizy i interpretacji tekstu. - Łączyć akapity, używając wskaźników zespolenia. - Posługiwać się terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką oraz językoznawczą. - Stosować w wypowiedzi różnorodne środki retoryczne np. paralelizmy składniowe, hiperbole. - Ocenić perswazję w tekstach reklamowych. - Poprawnie uzasadnić własne zdanie. - Posługiwać się stylem stosownym do sytuacji komunikacyjnej. - Przestrzegać zasad etykiety językowej podczas rozmowy, dyskusji, negocjacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Posługiwać się bogatą terminologią (unikając pseudonaukowości). - Funkcjonalnie wykorzystywać pozawerbalne środki komunikacji np.: mowę ciała, intonację, ton głosu w wypowiedzi ustnej. - Ocenić wpływ środków retorycznych na odbiorcę. - Rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji. - Ocenić etyczny wymiar perswazji w tekstach reklamowych. - Tworzyć teksty użytkowe. - Dokonać poprawnej, spójnej i logicznej interpretacji tekstów z uwzględnieniem kontekstów. - Posługiwać się stylem stosownym do sytuacji i o wyraźnych cechach indywidualnych. - Skutecznie unikać szablonów i schematów językowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Modyfikować własną wypowiedź, uwzględniając jej oddziaływanie na odbiorcę. - Omówić elementy erystyki w dyskusji. - Dokonywać autokorekty w oparciu o różne słowniki oraz poradniki językowe. - Tworzyć różnorodne teksty użytkowe. - Samodzielnie dokonać poprawnej, spójnej i logicznej interpretacji tekstów z uwzględnieniem różnorodnych kontekstów. - Funkcjonalnie posługiwać się różnorodnymi związkami frazeologicznymi. - Weryfikować własne decyzje poprawnościowe. - Wykorzystywać wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonywać jego korekty.
--	--	---	--	---	--

	<p>notatkę, definicję, hasło encyklopedyczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stworzyć na ogół spójny plan wypowiedzi. - Stworzyć na ogół spójny plan dekompozycyjny tekstu. - Odwołać się do własnego doświadczenia/przykładu znanego z życia w wypowiedzi o charakterze retorycznym. – Odnieść się w wypowiedzi do tekstów literackich, w tym tekstów poznanych w szkole podstawowej. – Posługiwać się komunikatywnym językiem w mowie i w piśmie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dostrzec przykłady agresji w języku i adekwatnie zareagować na nie. - Formułować wypowiedzi zgodne z normami: pytanie, odpowiedź, krótki komentarz, referat. - Poprawnie formułować pytania, odpowiedzi, redagować informacje. - Stworzyć spójne formy wypowiedzi np. notatkę syntetyzującą, definicję, hasło encyklopedyczne, opinia. - Dokonać na ogół poprawnej, w miarę spójnej i logicznej interpretacji tekstów. – Ułożyć szkicowy plan kompozycyjny oraz przygotować na jego podstawie wypowiedź ustną bądź pisemną. - Stworzyć plan dekompozycyjny tekstu o charakterze argumentacyjnym. –Rozpoznać relacje kompozycyjne między poszczególnymi fragmentami (akapitami) tekstu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Omówić przykłady agresji w języku. - Poprawnie formułować uzasadnienia i komentarze. - Stworzyć spójne formy wypowiedzi: szkic krytyczny, szkic interpretacyjny. - Dokonać poprawnej, na ogół spójnej i logicznej interpretacji tekstów z uwzględnieniem wybranego kontekstu. – Ułożyć pełny plan kompozycyjny oraz przygotować na jego podstawie wypowiedź ustną bądź pisemną. - Stworzyć pełny plan dekompozycyjny tekstu o charakterze argumentacyjnym. –Omówić relacje kompozycyjne między poszczególnymi fragmentami (akapitami) tekstu. – Posługiwać się w pełni poprawną polszczyzną w zakresie wymowy, 	<ul style="list-style-type: none"> – Posługiwać się bogatym słownictwem i urozmaiconą składnią. 	
--	--	---	---	--	--

		– Posługiwać się poprawną polszczyzną w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, frazeologii, składni.	fleksji, leksyki, frazeologii, składni.		
Samokształcenie:	<ul style="list-style-type: none"> - Posługiwać się słownikami ogólnymi języka polskiego. - Korzystać z multimedialnych źródeł informacji. - Gromadzić materiały na dany temat. – Wybrać podstawowe teksty literackie służące realizacji zadanego tematu, posługując się wybranym źródłem informacji. – Podjąć próbę znalezienia literatury przedmiotu służącej realizacji zadanego tematu. 	<ul style="list-style-type: none"> – Posługiwać się słownikami specjalistycznymi np. etymologicznym, frazeologicznym. – Wyszukać podstawowe pozycje z literatury przedmiotu służące realizacji zadanego tematu. - Selekcjonować materiały na dany temat. – Wybrać różnorodne teksty literackie służące realizacji zadanego tematu, posługując się wybranym źródłem informacji. – Znaleźć literaturę przedmiotu służącą realizacji zadanego tematu. - Przygotować projekt i zaprezentować go na forum klasy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sporządzić na ogół poprawny opis bibliograficzny książki i artykułu oraz zapisów elektronicznych. - Posługiwać się słownikami specjalistycznymi np.: słownikiem skrótów, słownikiem gwar. – Wyszukać różnorodne pozycje z literatury przedmiotu służące realizacji zadanego tematu. – Korzystać z różnorodnych źródeł informacji i dokonywać ich wyboru pod względem poprawności rzeczowej. - Prezentować własne zainteresowania w formie projektu zawierającego treści spójne i logicznie zestawione. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sporządzić bibliografię podmiotową i przedmiotową. - Samodzielnie wybierać z tekstu cytaty i stosować je w różnorodnych wypowiedziach. - Doskonalić pozajęzykowe środki komunikacji i stosować je w praktyce. –Gromadzić i porządkować materiały z różnych źródeł dotyczące języka, literatury, filmu i innych dziedzin sztuki oraz oceniać je pod względem poprawności rzeczowej. - Prezentować własne zainteresowania w formie projektu zawierającego bogate treści, zestawione spójne i logicznie oraz przedstawione w sposób atrakcyjny dla odbiorcy. 	<ul style="list-style-type: none"> – Samodzielnie selekcjonować, wartościować i oceniać materiały z różnych źródeł dotyczące języka, literatury, filozofii, filmu i innych dziedzin sztuki, uwzględniając ich poprawność rzeczową i atrakcyjność. - Umiejętnie stosować przypisy. - Samodzielnie przygotować i popularyzować różnorodne projekty ukazujące własne zainteresowania i osiągnięcia. - Prezentować własne zainteresowania w formie projektu zawierającego bogate treści, zestawione oryginalnie i twórczo oraz przedstawione w sposób atrakcyjny dla odbiorcy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.